

Talousvaliokunta
TaV@eduskunta.fi

25.1.2023

Aihe: Hallituksen esitys eduskunnalle laiksi sähkömarkkinalain muuttamisesta ja siihen liittyviksi laeiksi
Viite: HE 318/2022 vp
Aika: Torstai 26.1.2023 klo 12
Lausuja: Suomen Tuulivoimayhdistys ry

Suomen Tuulivoimayhdistys ry (STY) kiittää mahdollisuudesta antaa talousvaliokunnalle kirjallisen lausuntonsa hallituksen esityksestä eduskunnalle laiksi sähkömarkkinalain muuttamisesta.

STY pitää erittäin hyvänä, että verkkoyhtiöiden liittämiselvöllisyys laajennetaan koskemaan energiavarastoja (20 §). Pidämme myös hyvänä, että 20a §:n ensimmäiseksi momentiksi on lisätty lausuntoversion jälkeen, ettei kantaverkon tai suurjännitteisen jakeluverkon haltija saa kieltäytyä liittämästä uutta voimalaitosta tai energiavarastoa vetoamalla käytettävissä olevassa verkon siirtokapasiteetissa myöhemmin mahdollisesti ilmeneviin rajoituksiin. **STY kannattaa verkonhaltijoiden liittämiselvöllisyyden tuomista näin selkeästi esiin sähkömarkkinalaissa.** Samoin pidämme tärkeänä 20a:n toista momenttia, jonka mukaan kantaverkonhaltija voisi ehdoissaan asettaa rajoituksia uusien voimalaitosten ja energiavarastojen liittymispisteen teholle liittymän toteuttamisen nopeuttamiseksi sekä kantaverkon taloudellisen tehokkuuden varmistamiseksi tilanteessa, jossa liityntä edellyttäisi kantaverkon vahvistamista. Säännös vastaa melko hyvin kantaverkkoyhtiön kaavailemaa joustavampaa liityntämallia, jonka mukaan joissain harvoin sattuvissa tilanteissa liittyjän tehoa voidaan joutua hetkellisesti rajoittamaan, kunnes verkkoa on saatu vahvistettua. **Liittyjän on näissä tilanteissa tärkeää tietää verkon vahvistamisen aikataulu ja koska rajoitukset tulevat poistumaan.**

On äärimmäisen tärkeää, että kaikki nyt tehtävät ja tulevat lakimuutokset sekä lakia soveltavan Energiaviraston linjaukset tähtäävät siihen, että verkkoyhtiöiden on yhä helpompi liittää uusiutuvaa sähköntuotantoa verkkoon. **STY haluaa tässä samassa yhteydessä korostaa, että 20a § tulee voida tulkita siten, että verkkoyhtiö voi jatkossa rakentaa useampaa sähköntuottajaa palvelevia ns. tuotannon keräilyjohtoja ja saada ne ns. tuottopohjaansa.** Tällä hetkellä Energiaviraston tulkinta sähkömarkkinalaista ei tätä mahdollista. Tällaisella yhteisellä johdolla voisi liittyä verkkoyhtiön johtoon esimerkiksi useampi tuuli- tai aurinkovoimapuisto.

Muutos vastaisi tämänhetkiseen haasteeseen, jossa vierekkäisten tuulivoimahankkeiden aikatauluerojen vuoksi yhteisen liityntäjohton rakentaminen on erittäin haastavaa tai mahdotonta. Verkkoyhtiön suunnittelema ja rakentama tuotannon keräilyjohto parantaisi verkon pitkän tähtäimen suunnittelua, vähentäisi lähekkäin olevien liityntäjohtojen tarvetta sekä vähentäisi luontoon ja maanomistajiin kohdistuvaa rasitusta. Lukuisat liityntäjohtot eivät ole ympäristön kannalta kestävä ratkaisu. Lisäksi ne heikentävät tuulivoiman hyväksyttävyyttä, mikä osaltaan vaarantaa Suomen kunnianhimoisten ilmastotavoitteiden saavuttamisen. ***Ellei lain tällainen tulkinta ole vielä kukaan mahdollista, on tärkeää, että Työ- ja elinkeinoministeriössä aloitetaan mahdollisimman pian työ sähkömarkkinalain muuttamiseksi niin, että myös verkkoyhtiö voi rakentaa tällaisia tuotannon keräilyjohtoja.***

Kunnioittaen,

Anni Mikkonen, toimitusjohtaja, Suomen tuulivoimayhdistys ry, puh. 040 771 6114